

bestyrelserne, og desuden blev Udgifterne ved den eventuelle Bospisning lagt over paa Kommunerne. Men imidlertid, noget er jo bedre end intet, og ved tredje Behandling her i Tinget stemte jeg og mine Partifæller for Forslaget, idet vi, som sagt, gik ud fra, at det dog var bedre end ingen Ting, der blev i alt Fald rørt ved denne Sag. Forslaget var imidlertid Landstinget for vidtgaende, og det standsede saa hele denne Sag ved en Dagsorden, hvori det blandt andet blev gjort gældende, at der var ingen overordnet Myndighed, som havde nægtet nogen Kommune at foranstalte vederlagsfri Skolebospisning. Det var en af de Grunde, hvorfor man nægtede Forslagets videre Fremme.

Siden den Tid har Sagen hvilet, men det forekommer mig ikke, at Forholdene have bedret sig; jeg tror ikke, det private Initiativ har udviklet sig videre paa dette Omraade. Jeg tror snarere, at den private Godgørenhed paa dette Omraade har ligget stille, og at det maaske, hvis der nu blev udstedt Forespørgsler, vilde vise sig, at der ikke er saa megen Hjælpssomhed med Hensyn til Skolebørns Bospisning, som der var den Gang, der blev forespurgt. Og nu ere Tiderne jo værre for Smaafolk, idet der er større Arbejdsløshed omkring. Vi stille derfor Forslaget igen i den oprindelige Skikkelse. Mulig er der nu Venstrømænd — og det er dem, jeg gerne vilde tale til her ved denne Lejlighed — som mene, at deres Forslag var bedre, men de Herrer maa jeg gøre opmærksom paa, at vi have jo endnu ikke den kommunale Valgret, og hvor naar vi faa den, er der vel ingen af os, som ved. Men det forekommer mig, at saa længe vi ikke have den, bliver det nødvendigt her fra Lovgivningsmagts Side at tage Bestemmelse om, hvad der skal gøres af Kommunerne og foreskrive dem, hvad de skulle gøre paa dette saavel som paa andre Omraader.

Naar der gives en Kommune en Ret, som er af den Beskaffenhed, at der f. Eks. kan medfølge en Udgift, er det meget ofte saaledes, at Kommunerne ikke ville benytte denne Ret. Jeg skal saaledes henlede Opmærksomheden paa, hvad der for øvrigt blev omtalt af det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 1ste Valgkreds (Ottosen), at Socialdemokrater og Venstrømænd, Demokratiet ude i Byerne, søgte at forbedre og udvide Skoleundervisningen. Et Forslag i saa Henseende blev indgivet til Aalborg Byraad af Venstrømænd og Socialdemokrater, man søgte at faa en

forbedret Skoleundervisning, og man vilde nøjes med at gaa gradvis frem med lidt ad Gangen; men dette Forslag blev forkastet af de højstbeskattedes Repræsentanter i Forening med den kongevalgte Borgmester. De vare altsaa stærke nok til at forkaste Forslaget, og det gjorde de ogsaa. Jeg kan fremhæve et andet Eksempel oppe fra den samme By, hvor jeg har siddet i Kommunalbestyrelsen. Kommunalbestyrelsen har Lov til at kautionere for Fiskere, som erholde Statslaan til Anskaffelse af Redskaber o. lign. Det har man Ret til, men man har ikke Villie til det. Et Forslag derom blev i sin Tid stillet af mig, men forkastedes af de højstbeskattedes Repræsentanter. Det forekommer mig, at naar man den ene Gang efter den anden ser, at Kommunalbestyrelserne med deres nuværende Sammensætning ikke ville benytte den Ret, som de faa af Lovgivningsmagten, har det ikke stor Betydning, at de faa denne Ret, og saa længe maa det gøres dem til Pligt. Jeg vil her indskyde den Bemærkning, at selv om der er Tale om noget, en Kommunalbestyrelse har Pligt til, er det endda somme Tider vanskeligt at faa det praktiseret. Jeg fremhævede en lille Episode ved første Behandling her for et Par Aar siden, og jeg skal gentage den her, fordi det forekommer mig, den er saa betegnende. Det var en lille Landkommune oppe i Nordjylland, den havde som andre Kommuner faaet den Pligt at indføre Gymnastikundervisning i Skolen, men det holdt man ikke af, og man gjorde derfor alle mulige Ophævelser, indtil der blev brugt haarde Midler, anvendt Tvangsmidler. Men endda paa det allersidste anførte dette Sogneraad til sin Undskyldning, at det fandt, at Gymnastik var sundhedsfarlig, og derfor blev den ikke indført. Saa blev der paalagt Sogneraadet Tvangsbøder, og det hjalp formodentlig endelig. Man vil altsaa se, at selv hvad der ad Lovgivningsmagten bliver paalagt Kommunerne som Pligt, er det somme Tider vanskeligt at faa igennem, selv om det er noget, de allerfleste Mennesker synes er ganske rimeligt. Derfor tror jeg ogsaa, at en Tilladelse til at bospise trængende Skolebørn ikke vil blive brugt i det Omfang, den rettelig burde bruges.

Ved tidligere Behandlinger af dette Lovforslag er der ført en Del Tale om, hvorledes Forholdene angaaende denne Sag er i Udlandet. Men Forholdene ere jo desværre der vel ikke bedre eller i alt Fald ikke stort bedre end herhjemme og mange Steder maaske endda værre. I